

Från Tjörn till Latinamerika för barns rättigheter

Med FN:s barnkonvention i ryggsäcken reser ungdomar från Billströmska folkhögskolan ut i världen. Inte för att förändra den, utan snarare för att påverka den svenska synen på barns rättigheter när de kommer hem till Sverige igen.

Billströmska folkhögskolan, en av Västra Götalandsregionens sex folkhögskolor, tronar tryggt mitt på Tjörn. För femte året i rad har ett femtontal elever läst den ettåriga kursen De ungas rätt, en kurs om globala frågor med fokus på barn.

Nyligen återvände de från en sex veckor lång vistelse i Nicaragua och Bolivia. Några har besökt storstaden La Paz överbefolkade förorter, andra fattiga byar i Nicaragua. En gemensam insikt är att där fattigdom råder hamnar barn lätt i kläm.

Skillnaden mellan länderna är stor, men inte alltid till Sveriges fördel. Trots dålig eller ingen skolgång, obefintlig sjukvård och usla bostäder upplever många av de svenska elev-

Dagisbarn i Sucre

erna att det finns en stor medvetenhet om barns rättigheter i länder som till exempel Bolivia. Framförallt formuleras rättigheterna mitt i vardagen och används som verktyg för påtryckning.

Barnkonventionen i praktiken

På en fritidsgård i ett förortsområde i utkanten av Bolivias huvudstad levandegörs barnkonventionens paragrafer. För att stärka flickors självkänsla talar man om deras rättigheter, att de har rätt att gå i skolan, att äta sig mätta, att få uttrycka sina tankar och inte bli slagna.

– Konventionen är ett stöd för organisationerna i deras arbete med barn och unga, säger Gunilla Fors-

man som är en av de kursansvariga. I Sverige finns inte samma spänningar mellan grupper eller kamp för att få vardagen att fungera som i till exempel Bolivia. Det gör att svenskar har ett mer teoretiskt sätt att se på barns rättigheter. Det tror Johanna Olsson som är samhällskunskapslärare på skolan och undervisar i barnkonventionen.

– Här sjunger vi fredssånger och säger att barn ska vara delaktiga, men vi vet inte hur vi ska göra i praktiken. I Bolivia känner man inte bara till att barn har rättigheter, man praktiserar dem också. Och de tycks lita på barnens förmåga att formulera sina egna sanningar, säger Johanna Olsson.

Skolflickor i bergsby i Cochabamba

DUR:are på Isla del Sol i Titicacasjön

Fältstudier

Karin Haraldsson, 24 år, har också fått nya perspektiv på svenska förhållanden. Hon har just avslutat kursen och ser tillbaka på ett spännande och givande år.

Under höstterminen läste klassen spanska, latinamerikakunskap och studerade FN:s konvention om barns rättigheter, dess bakgrund, innehåll, möjligheter och hinder. Efter jul var det sedan dags för fältstudier. Karin reste till Nicaragua där hon och en klasskamrat inkommerades i familj, läste mer spanska för att sedan följa olika organisationers arbete med barn och unga.

– Konventionen talar bland annat om rätt till utbildning. Här finns mycket att göra. Jag var med på ett möte där Nicaraguas första läroplan diskuterades och insåg att samma diskussioner har förts i Sverige, men kanske för hundra år sedan, säger Karin Haraldsson.

Hon besökte också ett folkrörelsedrivet projekt som lärde barn och ungdomar någon form av hantverk, men även gav dem möjlighet att leka.

– Rätten till vila och fritid är också en viktig paragraf i konventionen. Alltför många barn hinner eller orkar inte leka när dagen fylls av arbete för att få mat i magen och kläder på kroppen, säger Gunilla Forsman.

Väl hemma på Tjörn igen har Karin och hennes klasskamrater förmedlat sina upplevelser och nya kunskaper till flera skolor. I kursen ingår metodik för att de på bästa sätt ska kunna presentera det som de har varit med om och förhoppningsvis väcka andras intresse för barns rättigheter.

Text: Karin Torgny

Mer information

Billströmska folkhögskolan,
Källekärr, Tjörn

Gunilla Forsman
Anita Allendes
Johanna Olsson

Tel 0304 67 65 70
info@billstromska.fhsk.se

www.billstromska.fhsk.se.